

Олена ШИШКАРЬОВА

викладач кафедри
адміністративно-правових дисциплін
Донецького державного
університету внутрішніх справ
(м. Кропивницький, Україна)

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПУБЛІЧНОЇ БЕЗПЕКИ І ПОРЯДКУ В УКРАЇНІ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Питання забезпечення публічної безпеки і порядку в сучасних реаліях є одним із найактуальніших питань в Україні. Відповідно до Закону України «Про Національну поліцію» (ст. 2) забезпечення публічної безпеки і порядку є одним з основних завдань Національної поліції України [1].

Введення в Україні воєнного стану обумовило низку змін та доповнень до чинного законодавства, зокрема стосовно питань діяльності Національної поліції.

Умови воєнних дій завжди ставлять перед державою надзвичайні виклики, що вимагають негайних заходів для забезпечення національної безпеки та обороноздатності. Введення воєнного стану є одним із найефективніших інструментів управління цими ситуаціями. У таких умовах правоохоронні органи, зокрема поліція, знаходяться перед низкою надзвичайних завдань, що можуть суттєво відрізнитися від тих, з якими вони звикли стикатися у мирний час. Від ефективності діяльності поліції у період воєнного стану залежить стабільність в країні, збереження життя громадян та відновлення порядку [2, с. 501].

Під час воєнного стану діяльність поліції досить радикально трансформується, що впливає на її структуру, функції та спілкування з громадянами. Збільшується необхідність захисту важливих інфраструктурних об'єктів, що стосуються не лише державних установ, а й транспортних вузлів, електростанцій, комунікаційних центрів та інших стратегічних об'єктів [2, с. 501].

В умовах дії правового режиму воєнного стану під час забезпечення публічної (громадської) безпеки і порядку на уповноважені органи та підрозділи Національної поліції покладаються особливі вимоги щодо несення служби. До таких особливостей, наприклад, відносяться несення служби щодо забезпечення публічної (громадської) безпеки і порядку під час комендантського часу, в умовах активних бойових дій під час звільнення окупованих територій; на блокпостах; виявлення та знешкодження диверсійно-розвідувальних груп ворога; під час взаємодії з підрозділами Національної гвардії України та добровольчими формуваннями територіальної громади тощо. Усе це вимагає належного ефективного управління та координації щодо алгоритмів дій у певних ситуаціях, розрахунку сил та засобів, матеріально-технічного забезпечення тощо. Але ефективне управління силами та засобами Національної поліції України під час забезпечення публічної (громадської) безпеки і порядку неможливо без відповідної підготовки, основою якої є ефективне планування. У таких планах визначаються наявні сили та засоби, склад зведеного загону, додаткові сили та засоби, резерви, варіанти посиленого несення служби, підвищена готовність особового складу, бойова готовність, схеми зв'язку, конкретні виконавці й їхні обов'язки, календарний графік виконання заходів на той чи інший варіант розвитку особливих подій. До плану додаються оперативні карти, схеми збору особового складу по тривозі, основні та запасні місця дислокації, порядок взаємодії з іншими правоохоронними органами. У плані вказуються також підстави і порядок введення його в дію. Заздалегідь розроблені планові заходи, випробувані на практичних заняттях з особовим складом, максимально наближені до реальної оперативної обстановки, є запорукою ефективної діяльності органів внутрішніх справ в умовах воєнного стану. Типові плани багаторазового використання дають можливість економити час у процесі розроблення управлінських рішень, вибору оптимальних варіантів і порядку дій, попередніх розрахунків сил і засобів, підготувати особовий склад до діяльності в умовах воєнного стану [3, с. 226-227].

Кучеровський О. пропонує формулу публічної безпеки як комплексний підхід до забезпечення безпеки суспільства, що поєднує взаємодію державних органів, громадських організацій і приватного сектору з метою створення та підтримки безпечного середовища для всіх членів суспільства. Така формула базується на наступних ключових елементах:

– прозорість – відкритість інформації про загрози безпеці та заходи щодо їх

запобігання;

- інклюзивність через залучення всіх зацікавлених сторін до процесу забезпечення безпеки;
- підзвітність у формі запровадження механізмів контролю та оцінки ефективності заходів безпеки;
- баланс інтересів, врахування потреб різних груп суспільства при розробці стратегій безпеки;
- співпраця у формі ефективної взаємодії між державними структурами, громадськими організаціями та приватним сектором;
- превентивність та орієнтація на попередження загроз, а не лише на реагування на них;
- адаптивність і гнучкість у реагуванні на нові виклики та зміни в середовищі безпеки;
- освіта та інформування, для підвищення обізнаності суспільства щодо питань безпеки.

Ця формула передбачає, що забезпечення публічної безпеки є спільною відповідальністю всього суспільства, а не лише державних органів. Вона спрямована на створення стійкої системи безпеки, що здатна ефективно реагувати на різноманітні загрози та виклики, зберігаючи при цьому демократичні цінності та права людини [4, с. 28].

Підсумовуючи, необхідно зазначити, що ефективне забезпечення публічної безпеки в сучасних умовах залежить від багатьох чинників, вимагає комплексного підходу. Зокрема, враховуючи основні та додаткові повноваження Національної поліції, пов'язані із запровадженням правового режиму воєнного стану, а також забезпечення взаємодії державних органів, громадських організацій і приватного сектору з метою створення та підтримки безпечного середовища для всіх членів суспільства.

1. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 р. № 580-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 40-41. Ст. 379.

2. Надтока, Я. Ю., Біліченко, В. В. Превентивна діяльність та безпекові ініціативи поліції у національному та міжнародному вимірах. *Адміністративно-правове забезпечення публічної безпеки та порядку*: матер. VIII Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Дніпро, 15 березня 2024 р.). Дніпро : ДДУВС, 2024. С. 501-502

3. Афонін, Д. С., Боксгорн А. В. Особливості забезпечення публічної безпеки і порядку Національною поліцією України в умовах воєнного стану. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2022. № 1-2. С. 224-230.

4. Кучеровський О. О. Теоретико-методологічні засади організації надання поліцейських послуг у сфері забезпечення публічної безпеки. Дніпро : НТУ ДП, 2024.

Андрій АДАДУРОВ

аспірант кафедри
адміністративного права і процесу
Дніпровського державного
університету внутрішніх справ
(м. Дніпро, Україна)

АДМІНІСТРОВАНО-ПРАВОВІ ПРОБЛЕМИ ПРИТЯГНЕННЯ ОСІБ ДО АДМІНІСТРАТИВНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ст. ст. 210, 210¹ КУпАП ПІД ЧАС ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ

У зв'язку із повномасштабним вторгненням та військовою агресією російської федерації проти України Указом Президента України № 64/2022 від 24 лютого 2022 р. на всій території України введено воєнний стан, що неодноразово продовжувався і діє на сьогодні [4].

Рішенням Верховної Ради України відповідно до Резолюції Генеральної Асамблеї ООН 3314 «Визначення агресії» від 14 грудня 1974 р. російську федерацію визнано державою-агресором та таку, що здійснює збройну агресію проти України [2].

Нові виклики зумовили державу Україна внести зміни до Кодексу України про адміністративне правопорушення. Так, 09.05.2024 Верховна Рада України прийняла Закон України «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо